

Davamlı inkişaf:

Təhlükəsizliyin təminatı

Davos İqtisadi Forumu elektrik enerjisinin əlçatanlıq əmsalına görə Azərbaycanı MDB məkanında birinci yerə, dünya miqyasında isə ikinci yerə layiq görüb

Bu gün böyük fəxr hissi ilə qeyd edirik ki, Azərbaycan ulu öndər Heydər Əliyevin müəllifi olduğu neft strategiyasının uğurlarını yaşayır. Qaz ehtiyatları 1 trilyon kubmetrdən çox olan "Şahdəniz" qaz kontraktı üzrə saziş bağlanılıb. Xəzər dənizini Qara dənizlə birləşdirən yeni bir ixrac marşrutu - Bakı-Supsa neft kəməri tikilib.

Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərinin uğurlu icrası Azərbaycanı dünyada həm də qaz ölkəsi kimi tanıdıb. 2007-ci il iyulun 3-də Xəzərin Azərbaycan sektorundakı "Şahdəniz" yatağından hasil edilən təbii yanacaq Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz boru kəməri ilə Türkiyənin qaz kəmərləri sistemində daxil olub. 2011-ci ildə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında Xəzərdən Avropaya birbaşa qaz nəql edən marşrutların yaradılmasını dəstəkləyən strateji enerji əməkdaşlığına dair memorandum imzalanıb və bununla da Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin reallaşdırılması istiqamətində tarixi addım atılıb.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Davos İqtisadi Forumunun rəsmi saytında yerləşdirilən "Azərbaycanın vahid və dayanıqlı dünyada rolu" sərəlövhəli məqaləsində də Cənub Qaz Dəhlizinin perspektivlərindən ətraflı bəhs edilib. Bildirilir ki, qaz təchizatının şaxələndirilməsi istiqamətində Avropanın səylərinə dəstək verən Azərbaycan Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin həyata keçirilməsinə nail olub. Uzunluğu 3500 kilometr olan bu layihə Xəzər regionundan qaz təchizatını Avropa bazarlarına birləşdirməklə bütün regionun enerji xəritəsinə dəyişəcək.

Layihənin ikinci hissəsi - Cənubi Qafqaz Boru Kəməri də artıq istismara verilib. Azərbaycanı Gürcüstandan keçərək Türkiyə ilə birləşdirən bu kəmərin uzunluğu 691 kilometr təşkil edir. Layihənin üçüncü hissəsi-Trans-Anadolu Boru Kəməri Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin davamı olaraq Türkiyənin qərb sərhədinə qədər davam etməklə, uzunluğu 1850 kilometr

təşkil edir. Azərbaycan qazını Türkiyəyə və Avropaya çatdıran bu boru kəməri Türkiyə-Gürcüstan sərhədində Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinə, Türkiyə-Yunanistan sərhədində isə Trans-Adriatik Boru Kəmərinə (TAP) birləşib. Dördüncü hissə isə Trans-Adriatik Boru Kəməridir (TAP). Bu kəmərin uzunluğu 878 kilometrdir. Tikintisinin 90 faizdən çoxunun başa çatdığı həmin layihə əsasında qaz kəməri Yunanıstandan Albaniyaya, oradan da Adriatik dənizinin altından keçməklə İtaliyaya çatacaq.

Göründüyü kimi, ölkə Prezidenti enerji təminatına strateji sahə kimi yanaşır. Bununla da ölkə üzrə elektrik enerjisinin ümumi istehsal həcmi ehtiyat gücü digər ölkələrlə müqayisədə kifayət qədər çoxdur. Göstəricilər onu deməyə əsas verir ki, bu sahə üzrə artım tempinin 2020-ci ilədək, yeni ölkədə elektrik enerjisinin istehsal gücü ümumilikdə 5122 MVt-a çatana qədər davam edəcək. Lakin Strateji Yol Xəritəsində bu barədə qeyd edilib ki, 2009-cu ildən bəri pik vaxtlarda yüklənmə səviyyəsinin yüksək tempə artması hesabına növbəti illərdə elektrik enerjisinin istehsalının da böyük həcmdə artacağı gözlənilir. Mütəxəssislərin hesablamalarına əsasən, növbəti 5-10 ildə təhlükəsiz enerji təchizatını təmin etmək məqsədilə əlavə 1000 MVt istehsal gücünün yaradılması üçün ciddi investisiya qoyulmasına zərurət yaranacaq.

Təhlillər göstərir ki, ölkənin enerji təminatı sisteminin daha da gücləndirilməsi prioritetdir. Nəzərə alsaq ki,

Azərbaycan iqtisadiyyatında növbəti illərdə iqtisadi artım tempinin sürətlənəcəyi proqnozlaşdırılır, eyni zamanda, ölkəmiz uzun müddətdir ki, qonşu Rusiya, Gürcüstan, İran və Türkiyəyə elektrik enerjisi ixrac etməklə yanaşı, Yunanıstana, həmçinin analoji olaraq Gürcüstan, Türkiyə və Bolqarıstandan tranzit keçməklə Rumıniya və Macarıstana da elektrik enerjisinin nəqlinə başlayıb, paralel olaraq elektrik enerjisinə tələb də artacaq.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Vüqar Əhmədovu "Azərişiq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri vəzifəsinə təyin olunması ilə əlaqədar qəbul edərək bildirmişdir ki, Davos Dünya İqtisadi Forumu bu sahədə görülmüş işlərə çox yüksək qiymət verib. Elektrik enerjisinin əlçatanlıq əmsalına görə Davos Forumu Azərbaycanı MDB məkanında birinci yerə layiq görüb, dünya miqyasında isə ikinci yerdəyik. Azərbaycan bu göstəriciyə görə ən inkişaf etmiş ölkələri qabaqlayıb. Elektrik enerjisinin istehsalının və paylanmasının əsas məqsədi onun müəssisəyə və vətəndaşa çatdırılmasıdır. Cənab İlham Əliyev bu uğurların fonunda onu da qeyd edir ki, biz əldə edilmiş uğurlarla kifayətlənmə bilmərik: "Həm "Azərenerji", həm də "Azərişiq" qarşısında çox böyük vəzifələr qoyulub. Əminəm ki, bu vəzifələr ardıcılıqla icra ediləcək və beləliklə, elektrik enerjisi ilə təminat daim yüksək səviyyədə olacaqdır."

✍ Mənsümə Babayeva,
"İki sahil"